

COLORAȚI HARTA ROMÂNIEI!

Publicind în ultima pagină a „Albinei” noua hartă administrativă a țării, am vrea să însemnăm aici câteva gânduri, în legătură cu noua organizare administrativ-teritorială a României. Așadar, avem trei județe în fruntea cărora avem un președinte de consiliu popular județean provizoriu; orașe și comune în care președintele consiliului popular ne vom adresa cu cuvintele: tovarășe primar.

Istoria luptei pentru instaurarea puterii populare, în anii de după Eliberare, este strâns legată, dacă vă mai amintiți, de cucerirea prefecturilor, a primăriilor, de alungarea din fruntea lor a acelor elemente care voiau să oprească în loc istoria. După cucerirea prefecturilor și primăriilor, noli perfecti și noii primari, pe-atunci tineri, și-au suflecăt minecile și s-au apucat de treabă. Nu e locul și nici n-avem timpul necesar de-a povesti de vremurile acelea, grele pentru țară, pentru populație.

Au trecut de-atunci mai bine de douăzeci de ani, timp în care ne-am gospodărit în alt chip, țara îmbrăcînd alte straie administrative. Astăzi, la prima vedere, s-ar părea că ne întorcem la niște vechi

denumiri, care ne erau familiare. Lucrurile nu stau chiar așa. În răstimpul celor douăzeci de ani care s-au scurs de la ultima reorganizare administrativă a țării, au intervenit schimbări mari, de ordin calitativ în dezvoltarea forțelor de producție.

Este suficient să arătăm aici că industria a devenit ramura conducătoare a economiei naționale, ponderea ei în crearea venitului național ajungînd în prezent la 50 la sută, față de numai 30,8 la sută cit era în 1938. Transformări aduce pe care le-a cunoscut agricultura și satul românesc sînt cunoscute cititorilor noștri.

Au intervenit schimbări în repartizarea geografică a forțelor de producție. Tîrguri și comune în care altădată nu se întîmpla nimic au devenit orașe cu o puternică industrie și cu o înfloritoare viață culturală. Satele și-au schimbat și ele înfățișarea. Au intervenit schimbări însemnate în structura populației. Țara a căpătat o nouă înfățișare. Hainele vechi nu mai corespundeau acestei înfățișări. Erau prea strîmte; orașele și satele nu se simțeau prea bine într-insele. Căci regiunile erau prea întinse pentru a putea cuprinde

gospodărirea unui număr unori destul de mare de raioane, orașe, comune și sate; iar raioanele deveniseră o verigă intermediară, care îngreuna înfăptuirea cu operativitate a directivelor organelor centrale. Satul, comuna, orașul erau — prin existența raionului — împinse parcă la o distanță și mai mare de capitala țării. Trăsătura esențială a noii organizări este tocmai această suprimare a unor verigi intermediare, și în ultimă instanță apropierea conducerii centrale de unitățile de bază, de locul în care se îndeplinesc în mod nemijlocit hotărîrile de partid și de stat. Nu numai atît. Județele au un teritoriu mult mai mic decît al fostelor regiuni, legăturile lor vor fi directe cu orașele și comunele; în felul acesta se va asigura o rezolvare mai operativă și mai competentă a problemelor social-economice din raza lor de activitate. Județele așa cum au fost constituite dispun de o bază economică și social-culturală puternică. Cîtă deosebire de la județul de dinainte de război, pe care un ministru de interne din vremea aceea îl socotea „o instituție parazită” — care „cu veniturile lui restrînse abia acoperea cheltui-

elile de întreținere ale personalului administrativ, și județele noastre de azi. Opt județe au o producție industrială globală de peste 6 miliarde lei fiecare; alte nouă județe de la 4—6 miliarde lei; opt de la 2—4 miliarde lei, iar paisprezece cu o producție industrială globală de pînă la 2 miliarde lei fiecare. Desigur, mai sînt multe lucruri de făcut, mai ales în acele județe în care industria e mai puțin dezvoltată. Conducerile județelor de data aceasta mai aproape, mult mai aproape de viața satelor noastre, vor veghea la buna desfășurare a procesului de transformare a comunelor în unități administrative puternice, de dimensiuni corespunzătoare, cu o puternică bază materială, „cuprinzînd unități agricole de stat și cooperatiste, unități comerciale, de servicii, căi de comunicații, precum și dotări social-culturale, care să le permită să reprezinte entități viabile, cu largi perspective de dezvoltare economică și social-culturală.

„Măsurile pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a țării, vor înlesni — așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general

al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, — mai buna organizare și coordonare pe teritoriu a factorilor care determină dezvoltarea economică, social-politică și culturală a României, perfecționarea legăturilor dintre organele centrale și locale, creșterea eficienței și operativității organelor de conducere ale județelor, orașelor și comunelor, antrenarea mai largă a maselor la conducerea statului și la rezolvarea problemelor vieții sociale și obștești”.

Pe drumul înfloririi Patriei noastre socialiste noua împărțire administrativ-teritorială a țării constituie un cadru, o temelie, de la care întregul popor pornește mai departe cu entuziasm la înfăptuirea obiectivelor desăvîrșirii construcției socialiste și creării condițiilor pentru trecerea la construcția societății comuniste.

Pe harta nouă a României noi și copiii noștri vom însemna în anii ce vin — săptămîină de săptămîină, zi de zi, succesele și realizările care vor îmbogăți și vor înfrumuseța patria noastră, lăsînd nepoților noștri bucuria de a o colora.

CONSTANTIN PRISNEA

Noua fabrică de confecții din Vaslui

Scenă din piesa Grădina cu trandafiri de A. Andries, în interpretarea Teatrului popular din Turnu Severin.

„TEATRU DE AMATORI” ȘI „TEATRU DE DILETANȚI”

Cițiva specialiști, care să le dea Îmboldul inițial, ar ajunge. Cine a făcut o dată teatru, va mai face. O reprezentație să pună la cale specialistul; celelalte vor urma de la sine, din ce în ce mai bune... O trupă de teatru sătesc n-ar putea cuprinde mai mult de cițiva inși minai de însuflețire, iar nu de pofta de ciștig. Cei cițiva ar fi cadrul care s-ar completa totdeauna cu diletanți de la fața locului.”

Însă în sferul de veac următor, a început să se strecoare și nuanța depreciativă. Ba, mai mult, s-a ajuns ca sensul al doilea să devină, ca însemnătate, primul — și diletant să capete, precumpănitor tîlcul cel rău.

Cum s-a ajuns aici?

Pînă la Eliberare, între formațiile teatrelor profesionale și cele neprofesionale s-a iscat o fisură care s-a tot adîncit. A devenit prăpastie. Din pricina diferite — de la pasiunea pentru artă și pînă la rivna de a supraviețui concurenței, unele companii teatrale au atins un nivel deosebit de ridicat. După o perioadă de oarecare vigoare, situată în secolul trecut, mișcarea de amatori a început să se anemieze, și a străbătut anevoie prima jumătate a secolului XX.

De ce?

Pentru că oamenii munceau prea mult pentru pline ca în puținul timp liber să mai aibă poftă să facă teatru, și să-l facă mereu la un înalt nivel de exigență.

Pentru că, pe plan statal, mișcarea de amatori nu era organizată, ajutată, stimulată.

Pentru că dezvoltarea presei (și, apoi, a radioului și a rețelei cinematografice) părea că suplinește nevoia de artă a individului. În acea perioadă, individul a început să tindă doar să consume artă, fără a o mai crea.

Astfel, producțiile artistice ale „diletanților” din marile mase devin tot mai întâmplătoare, tot mai rare, tot mai scoborite (articolul lui Rebreanu e pilduitor) — deci termenul de „diletant” se depreciază.

Aceeași dare înapoi se constată — dar din cu totul alte motive — și în manifestările „diletanților” din „lumea bună”. „Modernizarea” oferă nenumărate tentații reprezentanților claselor înlesnite, și spectacolele „diletanților” auți (la vremea lor onorîndu-se cu nume ca Vasile Alecsandri, Matei Millo și Alexandru Davila), înainte de dispariția totală, au devenit superficiale.

Acest proces regresiv, schițat de noi în domeniul „teatrului de diletanți”, a avut corespondențe și în domeniul celorlalte arte. Termenul de „diletant” s-a devalorizat din ce în ce.

Eliberarea țării l-a găsit compromis.

Conținutului nou al muncii artistice neprofesionale i-a corespuns termenul nou intrat în circulație: amator.

În scurtă vreme, în condițiile prospere ale socialismului, teatrul nostru de amatori s-a revitalizat, a atins o desfășurare și o înălțime fără precedent.

„Lumea îi numește amatori”, — scria Tudor Vianu — „Dar mie mi se pare că sint adevărați artiști și că tocmai lipsa de profesionalizare a artei vedește în acei care o practică, cu grele sacrificii de timp și osteneală, puterea unei înclinații capabile să dea rezultate uimitoare...”

Mi se pare că scopul teatrelor de amatori nu este să dubleze teatrele de actori și profesioniști, ci al-

tu, cu totul altul. Teatrul de amatori are scopul să ofere o cale de degajare și să arate darurile de sensibilitate, de imaginație, de grație ale poporului nostru. După cum sportul arată vitalitatea și îndemnarea unui popor, echipele artistice de amatori vădesc înzestrarea lui artistică. Teatrul de amatori este un mare instrument de cultură, prin deprinderile de grai frumos și curat, prin cunoașterea marilor autori pe care-i aduce cu sine. În fine, amatorii, în teatrele lor, pregătesc publicul cunoscător al celorlalte teatre. După cum înțelege mai bine pe marele virtuoz acela care s-a încercat el însuși la vioară sau pian, tot astfel amatorii vor pricepe mai bine și vor stabili mai sus nivelul artistic al teatrelor noastre. Cultura în general și cultura artistică a țării este menită a face mari progrese prin contribuția amatorilor.”

Prin exigență, prin strădanie pricepută, trebuie ca ultimele rămășițe ale „teatrului de diletanți” să le convertim în formații care să merite titlul de „teatre de amatori”.

În viitorul cel mai apropiat, vom propune, tot în paginile revistei Albina, câteva sugestii concrete. Deocamdată am dorit să delimităm noțiunile.

MIHAI DIMIU
regizor

Vești de la corespondenți

Căminul da, biblioteca ba

Prin numirea învățătoarei Valeria Stănescu la conducerea căminului Leordeni-Argeș, unitate rămasă multă vreme fără director, s-au putut lua și încep să prindă viață unele măsuri menite să învioreze activitatea cultural-artistică din această comună. Formațiile de teatru, de dansuri și brigada artistică prezintă săptămînal programe atractive pe scena căminului.

Din păcate, nu putem spune lucruri la fel de bune și despre biblioteca comunală, care, neavînd condiții corespunzătoare de funcționare pe timp de iarnă, și-a mutat sediul în localul primăriei. Cărțile — în număr de 6 000 — au rămas să hiberneze la sediul bibliotecii. Cele cîteva volume luate la în-

tîmplare și de formă la sediul „provizoriu” nu pot satisface cerințele și exigențele numeroșilor cititori, care se văd în acest fel lipsiți de un prețios prieten, cartea, în acest anotimp cu deosebite prielnic lecturilor plăcute și folositoare.

GEORGE BREAZU

Aportul cadrelor didactice

Locuitorii comunei Bărbuleșu-Dimbovița sînt tot mai mulțumii de sprijinul pe care intelectuali din această localitate îl dau căminului cultural. Duminică, 11 februarie a.c., brigada artistică alcătuită numai din cadre didactice ale școlii generale nr. 1 a prezentat în satul Gura Bărbuleșului programul intitulat „Iarna se pregătesc recoltele bogate”.

VLAD I. MIHAIL

Două noțiuni care nu numai că nu trebuie să se confunde, dar e de dorit să devină fățiș potrivnice. E drept că prima o poate cuprinde și pe a doua, dar atunci cînd se întîmplă așa, cea de-a doua o subminează pe prima, și „teatrul de diletanți” compromite „teatrul de amatori”. Căci dacă unul dintre înțelesurile cuvîntului diletant e acela de amator pasionat (din italianul dilettante — care se delectează), tot dicționarele ne înfățișează și un alt înțeles, peiorativ: om superficial, lipsit de pregătire temeinică.

Sensul inițial a funcționat multă vreme singur, și a însoțit cuvîntul „diletant” prin toate colțurile locuite de români. Iată-l, de pildă, la sfîrșitul veacului trecut (28 octombrie 1897), în Tribuna poporului, ziar din Arad „Tinerii plugari și meseriași români din Lugoj, încălzindu-li-se inimile la soarele iubirii de neam, inaugurat-au în primăvara acestui an o nobilă acțiune cu caracter național-românesc: au decis înființarea unei biblioteci populare. ...Tinerii noștri plugari și meseriași pe aripile strălucitei izbînzii a viitorului de-aproape, prezentat-s-au în localul școlii gr (eco)-ort (odoxe), române să-și achite față de mama-națiune o cinstită datorie, contribuind fiecare la așezarea fundamentului românescului edificiu. ...Actorii diletanți au și început să studieze o admirabilă piesă localisată a d-lui I. L. Caragiale fala literaturii noastre. Și au studiat-o șapte săptămîni”.

Sensul frumos al cuvîntului a mai dăinuit o vreme. Iată-l în 1919, sub penița lui Liviu Rebreanu, care deplîngea agonia teatrului sătesc în mijlocul indifferenței oficiale, și propunea cîteva remedii practice: „Un repertoriu ales cu cea mai mare îngrijire... și-o organizare sănătoasă... Tăranii inșiși pot organiza reprezentații interesante... Totul e să fie cineva să îngrijească de ele. Să fie o voință centrală care să le sprijinească și să le încurajeze...”

Prietenii ALBINEI

Pe adresa redacției, continuă să sosească zilnic scrisori de la corespondenți din toată țara. Mulțumind tuturor acestor colaboratori, prieteni și sfetnici, care, ținîndu-ne la curent cu ceea ce se întîmplă în viața satelor, se fac totodată, prin anumite observații și propuneri privind revista noastră, exponenți ai cerințelor și exigențelor cititorilor ALBINEI.

Trifu Axentie din Pîncota-Arad, comuna celei mai bune formații de pompieri voluntari din țară, ne sugerează să scriem mai pe larg despre efectele pozitive ale noii organizări administrativ-teritoriale, despre înflorirea vieții economice și culturale în cadrul județelor și municipiilor. Unul din materialele pe această temă a apărut în Albina din 8 februarie a.c. — Arad, centru economic și cultural de Eroul Muncii Socialiste Gh. Goina, președintele C.A.P. Sintana. Tov. Axentie ne roagă, de asemenea, să publicăm mai multe articole de propagandă științifică. Îl asigurăm că, între altele, am inclus în planul nostru un articol despre propagarea științei prin înseși căminele culturale din județul Arad.

Vechiul nostru corespondent Dumitru Păduraru, din satul prahovean Copăceni, ne propune un articol despre atitudinea față de bătrîni. Tema este interesantă, exemplele date așisderea, încît i-l publicăm. Date pri-

vind dezbateră a unor probleme în adunarea generală a cooperativelor agricoli din comuna Coțușca-Botoșani, ne trimite V. Turea, prieten statornic al Albinei pe care se străduiește să o facă să pătrundă în cît mai multe case. „Deunăzi — povestește V. Turea — am început să le citesc unor consăteni din Albina. Le-am trezit interesul și au prins gustul cititului din această revistă

care, mi-au spus ei, este pe înțelesul nostru. Am făcut în acea zi 4 abonamente.” V. Turea ne prezintă și o situație a numărului de abonamente pe sate: 40 — Ghireni, 45 — Crasnaleuca, 20 — Vișoara, 19 — Cuza Vodă, 21 — Coțușca și numai 2 la Nichiteni, „fapt curios, spune corespondentul, dacă ne gîndim că satul acesta e mai mare și mai cu pretenții decît bunăoară Ghireni. Tot

așa, e de mirare că la chioșcul de ziare se primesc prea puține numere pentru vînzarea la bucată”.

Printre ceilalți prieteni ai revistei noastre, îi mai amintim pe învățătorul Haralambie Lupu din Vorona-Suceava, care izbutește în cîteva rînduri un frumos portret al lui moș Costache Olariu, exemplu de gospodar în sat și vechi cititor al Albinei, apoi pe Ion Ghinescu din Boteni-Argeș (comună cu 111 abonamente la Albina) din ale cărui sugestii o reținem pe aceea de a ne ocupa mai atent de activitatea brigăzilor artistice, și, în sfîrșit, pe George Breazu, corespondent veteran am spune și pe care, cele aproape 600 de abonamente la Albina din raza oficiului Leordeni-Argeș îl îndreptătesc să închine revistei noastre stihuri ca acestea: „Te-așteaptă-n fiecare casă / Ațișa harnici cititori / S-ai duci solie luminoasă / Cu ale slovelor comori”...

O serie de cititori (V. Plopeanu din comuna Tudor Vladimirescu-Brăila, V. Glavan din Bacău și alții) ni s-au plîns că primesc revista cu întîrziere sau că unele numere nu le vin deloc. Defecțiunile de acest fel le semnalăm imediat Serviciului organizării și instruirii rețelei din Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor pentru ca, prin măsurile luate, Albina să poată ajunge pretutindeni la timp în mîinile prietenilor ei.

Factorul poștal fruntaș Gh. Stoica înmîinînd revista „Albina” lui C. Diaconu, unul dintre cei 600 de abonați din comuna Leordeni.

Foto: PETRE LAZĂRESCU

Dacă vine omul și-ți cere tablă zincată și d-ta, să zicem, tocmai ai terminat-o, ce faci?

— Scriu în caiet, chiar acolo față de el, și-i spun să revină. Între timp fac comanda.

— Și omul vine?

— Vine, că nu l-am păcălit niciodată.

De când e comerț pe lume negustorul a vrut să-și vîndă marfa, iar cumpărătorul să ia pe banii lui ce-i mai bun. Raportul între cei doi, în cazul comerțului cooperatist, nu-i numai comercial ci și etic.

Complexele comerciale sînt cele mai arătoase edificii din sat. În locul unde s-a înălțat magazinul cu etaj, luminat cu neon, satul seamănă grozav cu orașul. Cînd intră, sătenii își îndreaptă ținuta; oglinzile dinăuntru le multiplică gesturile și-i obligă să se controleze. Cooperatiia de consum e nelipsită din ceea ce se cheamă progresul general al satului. Ea îndestulează pe om și-i cultivă totodată gusturile.

— Cîte articole desfaceți? — îl întreb pe președintele cooperativei de consum din Bilciurești.

Nu s-a gîndit, nu știe, și-l înțeleg. Cifra aceasta are o dinamică vertiginoasă. Industria produce, cerințele cresc și se diversifică.

Dacă privești rafturile unui magazin, poți reconstitui o pagină din istoria modernă a satului.

Sistematizarea localităților rurale dă cooperativei de consum un cadru nou. Prin tot ce va întreprinde, ca extindere și perfecționare a activității comerciale, ea va contribui la progresul satului. În clipa aceasta, în cîteva din satele regiunii — (acțiunea e la început) — se desfășoară un studiu care ne amintește că unde-i comerț poate fi și știință: „studiul cererii nesatisfăcute”. Ciorani, Comarnic, județul Prahova, Smeeni, Pătirlagele, județul Buzău, au devenit centre de microceretare. O sută de cumpărători sînt întrebați:

— Găsiți în magazinul nostru tot sortimentul care vă trebuie?

76 răspund da, 26 răspund nu. Organizatorii sondajului s-ar putea declara mulțumiți. Dar cele 26 de „nu”-uri le rețin atenția. E categoria celor foarte exigenți. Se cercetează obiectiile, se centralizează, se păstrează esențialul. A doua zi magazinul, făcînd proba unei instituții civilizate, se prezintă cu mărfurile cerute în galantar.

— Aveți costume pentru noii născuți?

— Avem, cum să n-avem?

— Păi cînd ați adus, că abia alaltăieri întrebaram?

Dialogul cumpărător-vînzător îmbracă, după cum a reieșit din itinerarul parcurs, formele cele mai diverse.

Munteanul, fie el păstor sau lucrător de pădure, trebuie să aibă iarna, cînd drumurile sînt năpădite de omăt, bucate din belșug. În satele de munte cooperativele fac din vreme stocuri de mălai și făină, așa că nimeni nu duce lipsă. E o măsură de prevedere gospodărească. Dar ea iese o alta: asigurarea spațiului de depozitare, o problemă destul de precară în multe locuri. S-a găsit o soluție inventivă, cea a remizelor metalice demontabile, executate ieftin de Fabrica de utilaj „23 Ianuarie”, din Ploiești.

Cooperativele de consum sînt mandatarele cooperativelor de producție în valorificarea de păsări, ouă, plante medicinale. Ciorani încasează un milion de lei pe an de pe urma muștelului, nalbei și anghinarei. Anul acesta au fost contractate cu cooperativele agricole din trei județe, Prahova, Dimbovița și Buzău, 820 tone de buruieni de leac.

Un afiș anunță programul Lunii cărții la sate. Printre organizatorii, cooperativa de consum. Ne aflăm pe terenul uneia din misiunile sale culturale. Vicepreședintele Dobre vorbește de un concurs cu premii care a antrenat o mie de difuzori de carte. La ora la care scriu, această armată de răspinditori de cultură se află în mișcare. Într-un fundac de uliță, un învățător cu un vraf de cărți în mîini prezenta noutățile editoriale.

Magazinul cel nou din Bilciurești funcționează de abia zece zile. La „Autoservire” s-a vîndut în timpul acesta de 35 000 lei, de trei ori mai mult decît în localul vechi. Faptul că se poate învîrta în vole cu coșulețul prin local, că poate alege ce pofteste,

fi dă cumpărătorului o stare nouă. Gestionarul Gh. Manea a întocmit o mică statistică, pe care o comunică: „Satul mîncă pe lună două tone de zahăr, trei tone de ulei și una de orez”. Îi pare rău că n-are ulei de porumb pentru cei cu regim. A făcut notă de comandă, dar cei de la întreprinderea comercială Prahova nu se grăbesc. Pesemne că dinșii n-au nici un beteșug la stomac.

Grijuliu, statul a înzestrat bufetele cu de toate. Dacă vînzătorul e priceput, și-e drag să vii să mînci ceva și să dai de dușcă un pahar. La Valea Călugărească, lîngă fabrica de îngreșăminte e un bufet. O primă faimă și-a atras cu ciorba de burtă. În local

ținem pe absolvenți o vreme ca practicanți, față în față cu viața. Să verifice singuri dacă au sau nu chemare.

Are perfectă dreptate. Fiindcă, iată întilnești cite un „Drugă” sau alții necinstiți ca bufetierii din Ciorani, Petru Tudor și Petru Manea, care botează vinul.

Așadar, economiștii, statisticienii, merceologi din rețeaua Uniunii cooperatiste își pun știința la bătaie pentru a asigura un comerț civilizată. Furnizorii, la rîndul lor, se achită onorabil de obligații. Dar cite unil...

— Aveți sobe de tuci? întrebă un client la Ciorani.

— Nu-s.

A CEL SCURT DIALOG PESTE TEJGHEA

domnește o atmosferă de decență. Oamenii stau la mese, își scot paltonul și căciula. Aurel Sălceanu, responsabilul, știe ce are de făcut. Mai incolo, la șosea, alt bufet. Intrăm și parcă am coborît în altă lume. Aici găsim alt om, cu alte însușiri, deși are exact aceleași obligații ca primul. În local se află răcitor, frigider, aragaz, mobilier nou. Numai dragoste de meserie nu se află. Cel de la carmangerie îi trimite mai multă carne decît îi trebuie, el nu refuză și carnea se strică; salamul din galantar e mușcăit. Gustări calde nu servește. (La ce-o fi folosind aragazul?)

— La noi — spune — vin oamenii să bea, nu să mîncine. Am mai auzit refrenul acesta în cîteva locuri și în acest timp mulți salariați din comună — unii navetiști — mîncă pe unde apucă, fiindcă la bufet, locul destinat acestui scop, s-a aciuit un om fără vocație. Îl cheamă Constantin Drugă.

Vocație pentru meserie, ziceam. Iată ce-i frămîntă cel mai mult pe cei din conducerea Uniunii județene a cooperativei de consum. În școlile cooperativei se pregătește un contingent de cadre menite să răspundă cerințelor moderne ale comerțului cooperatist. Li se predă o întreagă gamă de cunoștințe, de la cele de merceologie, pînă la cele de etică, igienă și ținută. Sînt învățați să cunoască articolul pe care-l vînd pînă la detaliul tehnic, dar să și vorbească frumos. — E o profesie nobilă, profesia de vînzător — mărturisesc președintele Radulian — și ea cere aptitudini. Mulți după ce au eșuat în alte părți, vin în cooperativa de consum. Am luat măsura ca după terminarea școlii să-i

— Sobe, ați adus sobe? întrebă altul, înfrigurat, la Nehoiu. Nu sînt. Nu sînt, fiindcă furnizorii, fabrica „Flacăra” din Ploiești, livrează sobe după următorul sistem: din 100 de bucăți (luate convențional), ei livrează 25 de bucăți în ianuarie, 35 în februarie, iar în martie 40. Cu cît se face mai cald, cu atît devin mai generoși fabricanții de sobe. Recordul îl bat, după toate semnele, în luna lui cuptor.

Mai boacăna e povestea cu oțetul. În toamnă, cînd gospodinele puneau murături, unul dintre furnizori, fabrica de oțet din Băilești, județul Dolj, trimite în loc de oțet scuze.

Spun dinșii: „Ni s-a oprit curentul în fabrică de 89 de ori, ceea ce înseamnă 132 ore de producție. Într-o oră de producție se fac 1200 litri de oțet. Deci în total 158 400 litri.” Inmulțirea a fost făcută de contabilul șef Marin Lăstaru. Exactitatea ei e parafată de directorul fabricii, Alexandru Ciutoreanu.

Dragi săteni din Cislău, cînd n-aveți oțet pentru gogonele, puneți la murat argumentele directorului Ciutoreanu.

Satul viitorului cere o deservire exemplară și completă. În întreaga rețea cooperatistă se face simțită sincera strădanie a lucrătorilor de a-și perfecționa stilul. Unitățile comerciale cu luxul lor scilpitor, obligă de altfel la o atitudine demnă pe vînzător și pe consumator. (Să audă și clienții bufetului din Ciorani, care aruncă chiștoacele de țigări pe jos sau fac scandal ca Vasile Nedelcu).

Dialogul peste tejghea capătă tot mai mult o caracteristică dominantă. Numele îl este bunul simț.

V. TOSO

OPINII

UNDE DUCE NECHIBZUINTA

In comuna Meseșeni, județul Sălaj, locuiesc Maria V. și Ileana B., ambele fiind vecine, gospodine bune și harnice între familiile acestora au existat relații de bună vecinătate. Relațiile între cele două familii s-ar fi desfășurat și pe mai departe în mod normal, dacă pe parcurs n-ar fi intervenit și un dacă...

Intr-o zi, gîinile gospodinei Ileana B. au sărit gardul în grădina vecinei sale Maria V. și i-au distrus un strat de zarzavaturi. Pentru a se răzbuna, Maria V. a aruncat în jurul gardului făină de mălai amestecată cu substanțe otrăvitoare, care a dus la otrăvirea și la moartea unui număr de 5 găini ale vecinei sale.

De aici a început marea dramă între cele două vecine. Prima nu poate teria celei de a doua fața de a-i fi omorît gîinile. A doua refuză cu încăpăținare să-și recunoască vinovăția și să plătească paguba de 260 lei, contravaloarea celor 5 găini otrăvite.

Și uite așa, relațiile de bună vecinătate au fost înlocuite cu vrajbă și ură.

Și astfel cele două vecine au ajuns în fața Tribunalului popular din orașul Zalău, prima în calitate de reclamantă iar a doua ca inculpată. Cum procesul prezenta pentru părți un „interes deosebit” și-au angajat și avocați. Pe baza probelor administrate Maria V. a fost găsită vinovată și condamnată la 700 lei amendă corecțională și obligată la plata sumei de 2 278 lei despăgubiri și cheltuieli de judecată.

Am relatat acest caz deoarece dă naștere la reflecții. Fără îndoială că fapta inculpată, de a otrăvi gîinile vecinei sale este nedemnă, reprobabilă și aceea cu atît mai mult că a fost minată în acțiunea ei de o pornire de răzbunare, lovind în bunele relații de prietenie existente pînă atunci între cele două familii, transformîndu-le în vrajbă și ură. O recunoaștere sinceră și plata sumei de 260 lei despăgubiri ar fi pus capăt neînțelegerilor și ar fi oprit la timp declanșarea procesului Dar Maria V. n-a voit să asculte nict de glasul rațiunii, nict de glasul omeniei și s-a lăsat antrenată într-un proces pe care putea și trebuia să prevadă că îl va pierde. Cu puțină judecată din partea ei lucrurile n-ar fi ajuns nict măcar la plata gîinilor. De ce le-a otrăvit?

Cu purtarea procesului s-au făcut însă cheltuieli ocazionale cu plata deplasării organelor sfatului popular și organelor sanitare la fața locului pentru stabilirea daunelor, plata expertizei efectuată în cauză, plata onorariului avocaților și deplasarea părților și martorilor la instanțe, care s-au ridicat la suma de 2 278 lei plus 700 lei amendă corecțională. Dar odată cu pierderea procesului Maria V. a pierdut un bun mai de preț, omenia, calitate ce domnește azi în relațiile dintre oameni.

VASILE SABĂU
judecător

MIRON

Acest cărturar moldovean, om al științei și al condeiului, înzestrat dregător și eminent diplomat, cu o experiență de viață impresionantă, a fost cea mai de seamă personalitate a secolului al XVIII-lea.

E cunoscut mai întâi pentru opera lui de cronicar, de la el rămânând, printre istoriile de căpății ale neamului românesc, „Letopisețul Țării Moldovei de la Aaron-Vodă încoace, de unde este părăsit de Ureache vornicul de Țara de gios”. Spre sfârșitul vieții, după ce turnase în versuri poemul filozofic „Viața lumii”, Miron Costin scrie „De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor”, operă însemnată, în aceeași măsură ca și Letopisețul, pentru că atestă și nu numai fapte istorice ci și sentimentul de înalt patriotism al cărturarului, ca și certe sale calități de om de cultură.

Așa cum l-au preocupat evenimentele timpului său, în centrul cărora s-a aflat și nu din voința altora, ci din a sa proprie, l-au preocupat de asemenea chestiunile generale, fundamentale ale istoriei poporului român. Miron Costin, cel cu solidă cultură clasică, dobândită în marile școli ale Poloniei, a fost neîncetat atras de problema originii românilor. „De neamul moldovenilor...” și predoslavia letopisețului sînt scrise tomai din acest imbold. După îndemnul care, sub pana lui, sună astfel: „Cată-te dară a-

COSTIN

cum, cetitorule, ca într-o oglindă și te privește de unde ești, lepădînd de la tine toate celelalte basme, cite unii au însemnat de tine, de neștiință rătăciți, alții de zavistie, carea din lume între neamuri n-au lipsit nici odată, alții din bui-guite scornituri și deșarte”, învățatul moldovean arată că „de la Râm ne tragem”, încercînd mai departe să demonstreze originea latină cu argumente istorice, lingvistice și chiar cu sublinierea unor corespondențe în obiceiurile poporului român și al celui italian. Spre cinstea poporului român și a istoriei sale depune Miron Costin strădania sa de cronicar și om de știință, căci pe lângă dragostea de țară au mai fost trebuitoare și iscodiri îndelungate prin cronici străine, poloneze și latine. Preocupările sale de om politic apar și ele, Miron Costin dovedind și prin faptă și prin cuvînt scris că urăște extinderea unor puteri străine asupra patriei sale, că dorește o alianță a popoarelor creștine împotriva imperiului otoman, idee pentru care a lucrat ca diplomat.

Pe tărîmul vieții politice, Miron Costin a visat o elibe-

rare a Moldovei cu sprijin polon, a influențat în acest sens, ca mare dregător, domnii care s-au perindat la tronul țării, încercînd să-i determine să respingă puterea turcească. Demnitar și sfetnic abil, el rămîne pînă sub domnia lui Constantin Cantemir (1685) factorul care a polarizat năzuințele de independență și dreptate ale țării. Pentru Constantin Cantemir însă, frații Miron și Velicico Costin, care se opuneau politicii lui și a boierilor săi, constituiau o primejdie. Din porunca acestui domn, Miron Costin, ca și fratele său, este ucis în anul 1691.

Personalitate complexă: om de stat, istoric și poet, cu o cultură vastă, cunoscător de limbi străine — greacă, latină, polonă — cu întinse lecturi și cu solide informații asupra vieții concrete a poporului român (cărturarul moldovean folosește cu naturalețe graiul popular, proverbe, zicători), Miron Costin a fost unul dintre cei dintâi umaniști români.

Cu privire la viața bogată în evenimente și înfăptuiri remarcabile a cronicarului dar și la sfârșitul său tragic, istoricul N. Iorga nota aceste cuvinte: „În momentul căderii capului, lui Miron Costin nu-i mai trebuia nici o rugăciune, fiindcă își mîntuise sufletul cu opera pe care o lăsase neamului său”.

MARILENA VULPE

Nu există sat și comună din țara noastră, ca și oraș, care să nu aibă valorile lui proprii de artă, moștenite din tată-n fiu, din bătrîni, din vechea istorie a fiecărui plai, răsruce ori tăpșan.

Nu există sat fără străveche fîntină, fără măcar o piatră amintitoare a unor evenimente de mare interes, pentru studiarea trecutului și a monografiei locale.

Dacă avem azi hîrtia și ziarul, fotografia, banda de magnetofon și biblioteca pentru subliniat și păstrat o serie de fapte ale evoluției civilizației noastre, cei vechi nu aveau decît lutul, lemnul și piatra. Și cum mugurele inteligenței țărănești încolțea și în timpuri de bejenie, nu numai pe timp de pace și înflorire, foarte multe lucruri au fost însemnate pe răboj, în carnea scindurii sau în grînzi, în piatră și, mai tîrziu, notate pe margini de cărți.

MONUMENTE

Era obiceiul ca la o luptă cîștigată, ca la o răspintie importantă de timp, nu numai de drum, să fie înălțată, din poruncă domnească, o cruce pe care se inscriau datele aceluia moment. Alte ori, cum e cazul lui Ștefan cel Mare, după fiecare biruință asupra dușmanului țării, se înălța o biserică. Așa ne-au rămas adevărate comori de artă și puternice documente istorice, o seamă de locuri, celebre azi în toată lumea. Sucevița ori Voroneț, Curtea de Argeș, Horezu ori Cozia reprezintă importante centre de turism și cultură românească, alături de multe alte monumente. Pe plan local sînt însă și nenumărate mici monumente de a căror păstrare și îngrijire trebuie să se ocupe mai întâi comuna, școala, profesorii.

Dacă ar fi să cităm cîteva asemenea locuri de interes istoric sau de artă românească, ne-am oprim la Comani, unde s-a pus de curînd o placă de amintire a sătenilor impușcați în 1907; în comuna Jugur, unde e ridicată o statuie în memoria ostașilor eroi, lucrată de marele sculptor contemporan I. Jalea; sau troițele pictate din Morărești, veritabile opere de artă în privința meșteșugului artistic; ori crucile sculptate întin-

strucțiile în ale bisericilor. Monumente noastre se și studiate, preț din te l-a lăsat iste. Sint loci Vaideeni, li noscuți prin profesori s: jirii acestor obiecte de luția comu. O acțiun: numente și mai bune c lui pentru

timp, intercale.

Dar, în c puse degra cite unii c terse, ori ori să le m nu sînt di duce la pie bun lucru zeelor din căpăta indi

Intrucit turii și bu tul să refle locurile no frumos in tru sezonul și cei din și-n lat că și istorie, tru.

Familia Scarlat Canta intră în posesia diamantului negru în urma omorului făptuit de Chiriță Drăcea, slujitorul lor, asupra fratelui lui Scarlat, Grigore Canta. Zulnia Canta vrea să pună mîna pe domnie dînd giuvaerul ca peșcheș turcilor. Încearcă să atragă și pe fata lor, Zoe, în planul său, dar aceasta împotrîvinduse, Scarlat și Zulnia vor să trimită în locul ei pe Ilinca lui Onofrei, pe care o înfiază. La Castel e prezent însă Alexa Cerbu, logodnicul Ilincăi, intrat ca slujitor din porunca lui Neicu, căpetenia haiducilor Zoe îi înmînează lui Alexa un răvaș, să-l ducă la unchiul ei, Alexandru, pentru ca acesta să ia cunoștință de planurile Zulniei. Alexandru sosește la Castel și cere să-și vadă nepoata. Adormită de un praf strecurat de Zulnia în pahar, Zoe nu reușește să-i spună lui Alexandru pasul său. De-abia după ce acesta plecase Zoe își revine și, ajutată de Alexa fuge călare din Castel, încercînd să-l ajungă din urmă pe unchiul său. Între timp, Alexa ajută pe haiduci să intre în ograda Castelului, dar sînt biruiți și luați de poteră. Pe drumul spre ocnă, întîlnesc pe Drăcea, care din porunca Zulniei, o prinsese pe Zoe.

DIAMANTUL NEGRU

Roman de DUMITRU ALMAS

— Alexa! a strigat Zoe, surprinsă și îndurerată.

— Aha! Ți-a sărit inima ca mierla săgetată. Deci el te-a scos din turn!... s-a bucurat Drăcea de această descoperire și a poruncit: Căpitane de poterăși, veghează cu strășnicie, să nu-ți scape tîlharii. Mai ales asta! Îl arată pe Alexa, apropiindu-se, parcă-ar fi vrut să-l strivească. De acum Ilinca este a mea! Ha-ha-ha! nechează ca un armăsar, în urechea flăcăului.

A întors capul Alexa și-a încercat să zîmbească, trist.

— Ha-ha-ha!... Hi-hi-hi! urmă și mai ascuțit, nechezatul acela sălbatec de armăsar triumfător.

În scăpărarea unui fulger, flăcăul țîșni într-un salt, își trecut mîinile în față, se răsuci și izbi cu cătușele în Drăcea,

Îl privi cum se clătina, amețit. Zoe sări de pe cal și o luă la fugă prin ploaie și glod. Dar căpitanul Drăcea o ajunse, o înhătă de păr și o dădu în seama arnăuților. Trase pistolul din brîu și-l îndreptă spre Alexa. Apăsă cocoșele, dar pulberea, umezită de ploaie, nu se aprinse. Ursu se repezi și-l apucă pe căpitan cu dinții de mină, silindu-l să lepede pistolul. În învîlmășeala iscată pe neașteptate, Neicu și Ceterașu cercară să fugă. Dar poterășii li ajunseră repede din urmă. Lovindu-l cu paturile flintelor, li rînduiră iarăși în convoi.

— Căpitane Drăcea, s-a mîniat căpitanul de poterăși, vezi-ți de treaba dumitale! Altminteri te cred vorbit cu haiducii.

Printre fulgere și trăsnete, harapni-cele poterășilor au sfichiuit amaric

8

trupurile haiducilor. Deși îi istoveau durerile și singele i se prelingea pe față, Alexa era cel mai înverșunat. Ca să-l domolească, l-au legat de doi cai. Apoi convoiul a pornit mai departe, prin furtună.

Cap. VII.
Căpitanul Drăcea
musafir la ocnă

Cu nasul lipit de fereastră, ca un copil singur în casă, Scarlat Canta privea cum ploua, își netezea barba și mormăia bucuros, să-l audă Zulnia.

— Bine că n-am plecat... Dacă scap — dacă scap tîlharii pe furtuna asta? — Pușchea pe limbă-ți! i-a menit Zulnia.

— Uite-l pe Drăcea cu... cu Zoe! Zulnia sări la fereastră. În clipa aceea nimeni nu-i putea face o bucurie mai mare: „Cumnatu-meu n-a aflat nimic despre diamantul negru...”

N-a mai închis-o în turn, ci a lăsat-o în iatac al ei. I-a trimis dulceleuri, cafele, ceaiuri, leacuri, să nu se îmbolnăvească, după ploaia îndurată pe drum. Peste două zile, întrînd în iatac, Zulnia a aflat-o împletind un colțun de lînă groasă.

— Poftim să mergi cu noi la Iași, să petrecem: baluri, soarele, sindrofii, tineri frumoși...

— Trimite iști colțuni lui Alexa! stă la ocnă din pricina mea.

— Îți împlinesc toate voile, dacă mergi cu noi, dacă mă ajuți... Tu, fata mea, înțeleaptă și cuminte...

— Înțelepciunea și cuminenția mă îndeamnă să nu merg nicăieri...

În inima Zoei se răsuceau cîrligele durerii, dar nu-și putea îndupleca firea să urmeze sfatul și porunca mamei.

— Te închid în mănăstire și te călugăresc! se infurie iarăși stăpîna Castelului Cnezilor și izbi un vas chinezesc de pe masă, făcîndu-l tîndărî.

— N-ai decît! Orice închisoare are o portiță tainică.

Trei zile și trei nopți au mers pote-

rașii cu Alexa, cu Neicu și cu firtații lor, pînă la Tg. Ocna.

Au ajuns frînți de drum și roși de lanțuri. Cămarășul de ocnă nu i-a cruțat de fel: a doua zi i-a și pus să taie sare. Colbăiți, cu ochii roșii de usturime, cu lanțurile grele la picioare, pîndeau paznicii și-și povesteau în șoaptă năcazurile.

— Un cîine de zapciu m-a silit să iau calea codrului, lămurea Neicu, pe cei din jur.

— Eu sînt în ocnă pentrucă-s haiduc. Și-am ajuns haiduc pentru că am cîntat: frunza verde arțăraș, căpitane poterăș, mîi tîlhar, nelegiuit, multe fete-ai necinstit... suspina Ceterașu.

Numai Alexa tăcea și izbea mînios cu tîrnăcopul, în stîncă de sare.

— Tu nu spui nimic, flăcăule? Îl întreabă un ocnăș chior de-un ochi, cu barba țepoasă, parc-ar fi fost din ace, nu din păr. Ce gînd ți-abate?

— Deocamdată, unul singur: să nu-mi putrezească, nicidecum, ciolanele în ocnă.

În ograda Castelului, Ilinca descărca fin, la rînd cu slujitorii. Îi era dor de muncile deprinse acasă, la părinți. Jinduia după ograda lui Onofrei și după fîntina de unde făcea cu batista spre Scăldătoarea Vulturilor, s-o vadă Alexa.

— Dacă muncești, n-ajungi boieroaică! i-a aruncat Drăcea cîrlig de vorbă.

— Munca aduce sănătate, trîndăvia tot păcate, a pilduit Chiper, ca să nu se bage seama că Ilinca îl privea pe căpitan cu scîrbă și greață.

— Decît ai ridica țăpoaie de fin, mai bine te-ai ruga pentru... Alexa! a ris Drăcea. Că mîine-poimîine, hîț! în ștreang.

O clipă, Ilinca stătu pe gînduri; apoi înfipse, cu hotărîre, țăpolul în fin, sări din căruță și fugi spre iatac al boierilor.

Drăcea o urmărea cu ochi lacomi, lingîndu-și buzele, ca dulăul cînd vede cașul pe poliță.

În iatac, fata a ingenuchiat iar în fața Zulniei și, plîngînd, a rugat-o să-l scoată pe Alexa de la ocnă.

— Îți va fi credincios, ca nimeni altul, pînă la moarte.

Întîi

Chibzu

palme

riță D

— I

stăpîn

— M

credin

— F

— S

— I

fățișat

— F

i-l sco

ses? I

geana

— I

doved

nu înț

— C

desfer

arunci

ditor.

Căp

le mi:

un m

la împ

— I

mîna

ful or

fagur

moși

și ma

ri-ar

decît

aseme

înțele

Soc

lor d

menii

rașul

cuști

ca ni

după

văiau

—

Ilince

—

bivol

alean

zice r

—

cușca

plătr

emn, vechi de cite 200—300 ani scunde din satele de munte... le mici de pe teritoriul comunelor ine a fi îngrijite cu multă atenție le fiind socotite bunuri de mare trul de artă și cultură pe care ni

ca în comuna Țițești-Argeș, în ă Horezu sau Stoicănești bine cu- ărnicia cooperativelor agricole, unde învățători au luat inițiativa îngri- curi, precum și colecționarea unor portanță documentară pentru evo- creind adevărate muzee sătești.

e redescoperire a acestor mici mo- rădaniile de a le conserva în cele liții vor duce la ridicarea interesu- are loc, constituindu-se în același

L MIC

le puncte de vizite turistice lo-

ța de a fi salvate unele piese su- ni datorită intemperțiilor, mai sint se grăbesc ori să refacă vopselele ăruiască inscripțiile de pe pietre, într-alte locuri. Aceste „inițiative“ cele mai fericite pentru că pot ea unor valori însemnate. Cel mai luarea contactului cu secțiile mu- ele cele mai apropiate, spre a se irile necesare.

ăvara e anotimpul renașterii na- i firești a fiecărui om, e momen- și asupra micilor monumente din e, să le îngrijim, să le punem are și să le pregătim, astfel, pen- stic cind, atit călătorii români cit inătate, vor străbate țara-n lung frumusețile, documentele de artă iurile și tradițiile poporului nos-

B. T. ARGHEZI

linia a vrut s-o sictirească. ă citeva clipe; apoi bătu din eru să vină căpitanul Chi-

rimate pe el, te rog fierbinte,

slugă mai de nădejde, mai i. ău.

i prea bună. uncă, înaltă stăpînă! s-a în- nd căpitanul.

noastră, Ilinca, te roagă să Alexa din... ocnă. Ai înțe- it Zulnia, cu subînțeleș, din i.

va fi greu, foarte greu! E duc, s-a prefăcut Drăcea a

rul din aste patru pungi i chiar zăvoarele ocnei! îi ina banii, sunîndu-i ademe-

prinse pungile cu dibăcie, a buzunare și ieși falnic ca austriac, după o audiență isa Maria Tereza.

liniștește-te, a pus Zulnia eștetul Ilincăi. Ia gherghe- tirea. Ce păr galben al... Ca miere. Și ochii, mai fru- Zoei, mai luminoși, mai calzi i. Dacă nu te-aș fi ales fiică, ut rău că ești mai frumoasă ar acum mă fericesc că am astră. Ah, nelegiuita, că nu mi-i de dragă...

oarte dibaci în găsirea căi- șa străjile și a evada. Oa- leicu au fost puși de cămă- nă să doarmă ferecați în r, atîrnate de tavanul ocnei, ălicandre păgîne. Noaptea, ărmeau străjile, mai sporă- dînșii!

obi la ocnă, oftă Alexa, și la turci...

ăște-te inimă, nu sta ca nă, murmură Ceterașu, cu i plînge pîriu să faci, nu să taci...

l mormăia Ursu, balansînd izbea de tavanul bolții de e, gata s-o strivească.

În pridvor, la umbră, Zulnia asculta cum citea Ilinca, sub povața călugăru- lui Varlam. Era mulțumită:

— Ai cap bun. Dacă m-ascuți, ajungi domniță.

— Dar eu sint țărancă.

— Nu mai ești! o să-ți dau nume, giuvaeruri, rochii, ranguri.

— De ce o minți? a întrebat Zoe, care se apropiase, pe nesimțite, în vir- tul picioarelor. Spune-i adevărul: i-ai închis logodnicul în ocnă, iar acum te pregătești s-o duci zălog la turci, în locul meu.

— Taci! a urlat Zulnia. Cățea afuri- sită...

Ilinca a scăpat cartea jos și, tremu- rînd, s-a ridicat în picioare.

— Te dă cadînă marelui vizir, gîscu- lițo! a strigat Zoe.

Apucînd-o de umeri, Zulnia a izbit-o de stîlpii pridvorului, încrustați ca niște furci de tors, și-a brîncit-o în iatac. S-a întors la Ilinca, a cuprîns-o de mijloc, a sărutat-o, tremurînd, lăcrămînd:

— Săraca, au apucat-o iar năbădăile lui ducă-se pe pustii. Mi se frînge inima, dar trebuie s-o trimet la schit, la Durău, să-i citească starețul Dositei, s-o izbăvească de izul necuratului.

— Dar ce-a vrut să spună cu cadîna... cu marelui vi...

— O sminteală de-a Zoei. Nu lua seamă. Tu ești fiica mea. Pe Alexa îl fac circserdar și poate chiar ispravnic. Îi dau și o șfară de moșie. Ce? Nu s-a mai văzut? Ștefan cel Mare a boierit sute de răzeși vrednici și viteji. Mai ales că orice domnie are nevoie de oa- menii buni și de credință, de credință neclintită.

A luat-o de mînă și-au coborît în ogradă, unde meșterii și vizitiul Chiper ungeau cu păcură groasă osiile și cran- țurile trăsurilor.

— Pernele-s prea tari! apasă stăpîna canapeaua trăsuriu dinspre pridvor.

— Auzi, meștere? întreabă Chiper, cu un subțirel fir de ocară în glas. Perne mai moi dacă vrei să mai trăiești.

— Peste o zi pornim într-o plimbare mai lungă, a luat-o Zulnia pe Ilinca pe după gît și i-a vorbit în șoaptă, ară- tîndu-i duiioasă dragoste de mamă.

— Și Alexa?

— Îl aduce căpitanul Drăcea, n-avea grijă, s-a asprit glasul cneaghinei Zul- nia.

Îmbrăcat în strai scump, ca un mire, cu cinci arnăuți după el, căpitanul Chiriță Drăcea a intrat în Tg. Ocna. Tot drumul, din Durău pînă aici, l-a frămîntat un singur gînd. Și-a imagi- nat zeci de moduri și de căi de a-l în- făptui; dar nu s-a oprit asupra nici unuia.

A tras de-a dreptul la cămărașul de ocnă. De la întîia ochire, Drăcea l-a zăgrăvit, ca pe-un mare viclean: „...Nu-l birui decît printr-o șiretenie și mai mare. Las că eu is tatăl șmeche- rilor, cămărașe...”

— Și-a vorbit cu mare ifos:

— Biv-vel vornicul Scarlat Canta, stăpînul meu, vrînd să închirieze ocna, m-a trimis să văd cum merg treburile pe-aici.

— Păi, merg cum îi porunca și voia, cinstite căpitane.

Au vizitat moara unde se macină sa- rea, au pătruns în hrube, străjuți de feștile mari de rășină. Pe cînd horhă- iau prin ocnă, Drăcea s-a făcut a în- treba despre haiducii lui Neicu.

— Greu cu ei, s-a tînguit cămărașul. Numai la fugă li-i gîndul. Tălhari mari și pezevenchi. Dar eu li-s nașul!

— Și cum faci să nu-i pierzi?

— Noaptea-i atîrn în cuști, colo sus, pe boltă.

— Aha... a scîncit căpitanul Drăcea, speriat și incurcat de asemenea diavo- lească născocire.

Noaptea, în ocnă stăruia o tăcere de gheață. Străjile moțaiu sprijinite de pereții de sare. Ocașii se chinuiau să doarmă chirciți, în cuștile strîmte ca niște sicrie atîrnate de un capăt. Mai frămîntat ca toți, Alexa privea în jos și se cutremura de hăul negru, fără fund. Începu să balanseze cușca, tot mai tare, pîn-o izbi de tavan. Observă că gratiile se clatină.

VA URMA

Doi cocoșei...

Foto: GH. VINTILĂ

CEASURI PLINE

Sint ceasuri care nu cunosc măsura și crece în noi ca-n nemurire, mari. — Atunci ne cheamă-n sinul ei natura să stăm culcați în cîmp sau sub stejari și să simțim sub omoplați pămîntul cum se-ncălzește, tînăr încă. Eu ascult atuncea inimii cuvîntul și mă re-ntorc spre începutul meu. În spîce dulci îmi leagăn armonia, din mari clorechini privesc spre cer surprins de elipa ce sărută veșnicia în focul meu solar, ce s-a aprins.

Pindar la vie și harbuzerie mă vreau atunci. Mă vreau secerător pornit cu noaptea-n cap, către cîmpie, și-ntors cu seara lină-a astrelor.

Sint ceasurile-acestea ca o piine a spiritului. După ele, toți, intrăm mai împliniți în zi de miine, privim mai drept în ochii de nepoți.

AL. ANDRÎTOIU

CURIER

CULTURAL

Se împlinesc 75 de ani de la primele spectacole de teatru amator ale celor mai vechi formații vilcene — din Horezu, din Valea Cerneli și din Rm. Vilcea. O comisie a Comitetului oră- șenesc de cultură și artă a cercetat numeroase do- cumente doveditoare de la Muzeul Rm. Vilcea, Arhi- vele Statului, Arhivele E- piscopiei și Academia Re- publicii Socialiste Româ- nia. Au fost strînse și cî- teva monografii întocmite cu ani în urmă. Dintre premierele vilcene de a- cum trei sferturi de veac notăm: Lipitorile satului, de V. Alecsandri și Năpas- ta, de I. L. Caragiale.

Rezultatul stafetel folclo- rice desfășurate timp de un an sub titlul „Tineretul argeșean pasionat păstrător al obiceiurilor tradițiilor și creațiilor artei populare“? Un caiet de 350 de pagini, păstrat la Comitetul U.T.C. Argeș, cu cele mai valoroa- se piese ale literaturii populare argeșene, orașii, obiceiuri și datini.

Duminica trecută, la Be- ghea de Sus-Argeș, s-a inaugurat un cămin cultu- ral. Rod al unei munci însușite desfășurată a- proape un an de zile, noul lăcaș de cultură cuprinde o sală de spectacole cu 400 locuri și o scenă corespu- nătoare pentru spectacole de mai mare amploare, o bi- bliotecă, sală de repetiții și cabină de proiecție. Formă- ții artistice din comună și din împrejurimi au cin- stit evenimentul printr-un spectacol de bună calitate.

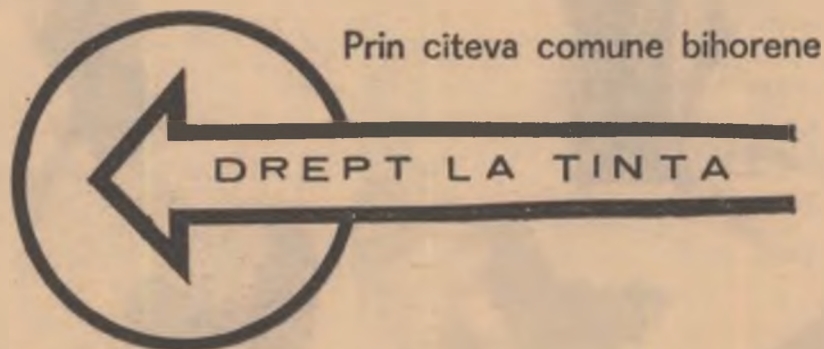
BULETIN METEO - RUTIER

Pe aici pe la noi temperatura e în creștere. Ca urmare sfătuim călduros pe toți șoferii să nu circule — dacă nevoia nu-i împinge — prin comunele Paleu și Sirbi. Starea în care se află drumurile locale nu este o urmare a anticlonului Flora, care n-a bintuit pe acolo. Prin Sirbi și Paleu a bintuit numai nepăsarea. Datorită ei, aceste comune au „realizat“ cele mai scăzute cote la contribuția voluntară: 2 la sută din norma planificată pe 1967 la brațe de muncă (Paleu) și... 1 la sută la atelaje (Sirbi).

Sperăm ca aceste procente să nu rămână „înghețate“ definitiv și în scurtă vreme să crească.

„MEȘTERUL”

Cooperativa agricolă de producție din Mihai Bravu căuta un specialist în arderea cărămizilor. L-a găsit în persoana unui oarecare Valerie Cuțitar. Acesta s-a apucat de treabă. Mai întâi a cerut un avans. Apoi a mai cerut unul. Apoi altul, pînă a strîns suma de 6.145 lei. Între timp Valerie nu a ars nici o cărămidă. În schimb s-au „ars“ cei de la cooperativa, căci „meșterul“ a dispărut cu banii. A plecat probabil în căutarea altor naivi. Dacă a poposit cumva și prin comuna dumneavoastră, țineți-l de vorbă pînă va veni cineva să-l rețină. În felul acesta veți contribui cu o cărămidă la zidul care se ridică pentru stăvilirea necinstei.

BON
DE
MÎNĂ

La noi în Miersig, sînt iubit de toți consătenii. Mi s-a dus vestea că sînt bun la suflet, darnic și săritor la nevoie. Să vedeți de unde mi se trage.

Într-o zi mă întîlnesc cu Năstase în stație la I.R.T.A. Era vesel și mi s-a lăudat că se duce la Oradea să-și cumpere un dulap de bucătărie.

— Nu trebuie să mai bați drumul pînă la oraș, i-am spus. Îți fac eu rost de unul chiar aici în comună.

— La magazin nu are.
— Nici vorbă de magazin. Uite aici un bon de mîină, te duci acasă la Alexandru Pantea, președintele C.A.P.-ului, și ieși dulapul. Gratis, fără un leu.

— Da' mi-l dă?
— Cum să nu! Bonul de mîină e sfînt pentru el.

Probabil că Năstase s-a lăudat prin vecini, că a doua zi m-am pomenit cu Petrică.

— Aș avea nevoie de o pătură...

Atît a apucat să spună. I-am dat bon de mîină și l-am trimis acasă la Pantea să-și ia pătura.

Oamenii începuseră să facă coadă la poarta mea. Ba chiar veneau de cu noapte să se înscrie pe o listă ca să se respecte ordinea. Care avea nevoie de o bidinea, de un porc, de un costum, o lampă sau un aparat de radio îi dădeam un bon de mîină și îl trimiteam la Pantea.

Mai greu a fost cu Mihai. Era cam încurcat:

— Eu îmi fac acum casă nouă. Aș vrea... dar cred că asta nu se poate... Poate că totuși... Am nevoie de... Nu, că prea îți cer mult.

— Spune, măi omule, ce dorești?

— O ușă!
Am rămas puțin pe gînduri însă mi-a fost greu să-l refuz. I-am făcut un bon de mîină pentru una ușă.

Deci mă pusesem bine cu satul, numai gestionarul de la magazinul universal era supărat foc. A venit la mine cu o falcă-n cer și cu una-n pămînt.

— Să-mi faci mie una ca asta? Nu mai pot să-mi realizez planul de cînd te-ai băgat pe fir. Ce tot dai bonuri de mîină?

Ca să-l îmbinez aș fi vrut să-l dau și lui un bon de mîină dar nu știam cu ce a mai rămas Pantea prin casă.

— Bei o țuică sau un vin bun?

A zîmbit complice, ca omul ce simțea că vreau să-l „cumpăr“ și a acceptat.

— Beau!
— Atunci du-te la Pantea.

— Nu-mi dai un bon?

— Pentru vin și țuică dă el

bonuri de mîină. Ca președinte al cooperativei agricole a mai dat bonuri tractoriștilor și nuntașilor, pentru corul căminului și pentru elevii care au ajutat la recoltare, pentru mesele de după adunările generale. Și uite așa s-au scos din magazie 537 kg de vin și 32 kg de țuică. Dacă ei dă bonuri de mîină pentru avutul obștesc, am dat și eu bonuri pentru avutul lui. Să vedem dacă-l convine.

La C.A.P. Cauaceu nu s-a construit turnul de apă planificat deși există majoritatea materialelor.

— Fiți atenți ce faceți, tovarășe președinte, că pierdeți turnul...

Desen de T. PALL

Festivalul
filmului

Directoarei căminului cultural din Sintimreu, Margareta Fustoș.

Fără să fi anunțat,
Filmul nu a mai rulat,
Căci în loc de Festival
Margareta-a dat un bal.

Sala căminului cultural din Nojorid nu e încălzită în timpul proiectării filmelor.

„Dragoste la zero grade“
Este filmul ce v-amuză
Însă asta nu-i o scuză
Că temperatura scade.

defecțiuni
tehnice

CONCURS

7 CUPON DE
PARTICIPARE

CINE ESTE...

Publicăm un fragment dintr-o conferință umoristică în versuri, rostită de autor pe scena Teatrului Național din Iași.

Mult onorate doamne,
Distins auditor!

La festival cînd vine, tot omul e dator
S-asculte înainte de partea amuzantă,
O conferință lungă și foarte importantă.
Conform acestei date sinistre, așadar,
Avem între culise un conferențiar, —
Un om cu greutate, un personaj mare...
Să nu luați aceasta drept o amenințare!
Dar ca să nu planeze asupra noastră vina
C-am neglijat programul, — persoana cu pricina
E gata să vă țină, un ceas și jumătate,
O conferință gravă de specialitate.
Cum, nu vă pare bine? De ce v-ați intristat?
Mai așteptați o clipă, că doar n-am terminat.
Pe de-altă parte însă găsind că-i anormal
Să vă chemăm la teatru... ca s-adormiți în stal;
Că somnul, în aceste condiții verticale
Ș-atît de izolate, nu face cinci parale:
Că nimene nu poate pretinde nimănui
Să-nghită festivalul cu conferința lui, —
Din spirit caritabil și din filantropie,
Știind mai dinainte ce toată lumea știe,
Cu voia dumneavoastră ne-abatem de la modă
Și-n loc de conferință, veți asculta o odă.

...AUTORUL ?

SCHIMB DE TELEGRAME

Către S.M.T. Episcopia Bihor,

În vederea îndeplinirii sarcinilor de plan, vă rugăm să ne anunțați dacă dispuneți de fier vechi pentru a-l ridica odată cu mulțumirile noastre anticipate.

D.C.A.

Către D.C.A. Oradea,

Vă restituim mulțumirile întrucît nu posedăm materia primă necesară pentru îndeplinirea planului dumneavoastră. Puteți trimite un imputernicit spre a vă convinge.

S.M.T. Episcopia Bihor

Către S.M.T. Episcopia Bihor,

Vă restituim mulțumirile restituite. Ridicat însemnată cantitate fier vechi compusă din discuri ruginite de tractoare, semănătoare S.U. 29 ruginită, precum și mașina de balotat paie aflată pe geantă, tractoare și combine negresate, neîngrijite pentru a trece iarna. Deci le trecem în contul nostru. Noroiul și paiele aflate pe aceste foste mașini unelte vi le ținem la dispoziție căci ele nu intră în profilul nostru. Ne-am îndeplinit planul.

D.C.A.

Către D.C.A.,

Oprîți noroiul și paiele, trimiteți urgent restul. Dacă vă îndepliniți voi planul la fier vechi nu o să-l realizăm noi în campania agricolă de primăvară.

S.M.T. Episcopia Bihor

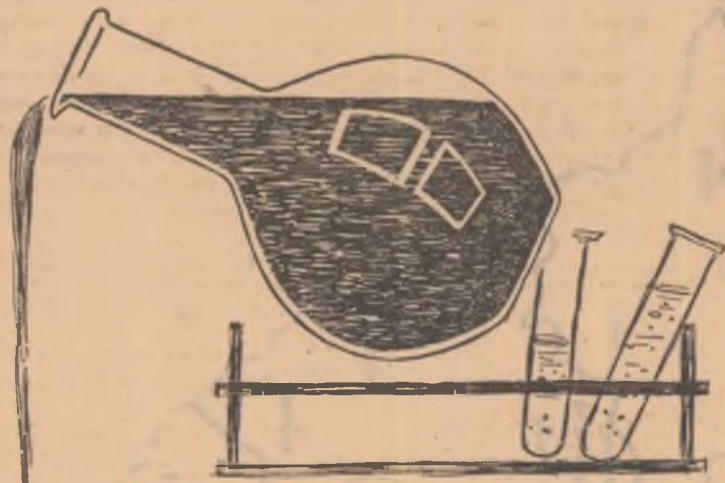
Către S.M.T. Episcopia Bihor,

Dacă nu e fier vechi deși seamănă, aveți grijă de el. Nu ne puneți pe drumuri. Vă anunțăm că ridicăm tot ce este ruginit chiar și felul în care unii păstrează inventarul agricol.

D.C.A.

Pagină redactată de
Vladimir PANĂ și Andrei CROITORU

MASE PLASTICE
FABRICA „VIITORUL” ORADEA

Str. Spitalului nr. 165. telefon 1.66.10

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ unităților socialiste cooperatiste, I.A.S.-uri și C.A.P.-uri, pe bază de comandă fermă, fără repartiție :

— RAFIE SINTETICĂ în orice cantități solicitate de beneficiar.

Rafia sintetică este un PRODUS NOU foarte util, pentru legat viță de vie, roșii etc., pentru confecționat saci, avind o rezistență de zece ori mai mare decât sacii confecționați din iută. 1 kg. de rafie sintetică are o lungime între 9 000—11 000 metri și înlocuiește circa 8 kg. de rafie naturală.

Rafia sintetică se mai poate folosi și pentru confecționare de poșete, diferite fringhii, avind o rezistență de zece ori mai mare decât fringhiile de iută sau cîneșă.

Comenzile se vor trimite la adresa fabricii.

COOP. **„Tehno - Metalica”**

BUCUREȘTI STR. VÎNĂTORI NR. 4
 RAIONUL LENIN TEL. 3.110.22

execută pe bază de comenzi următoarele produse :

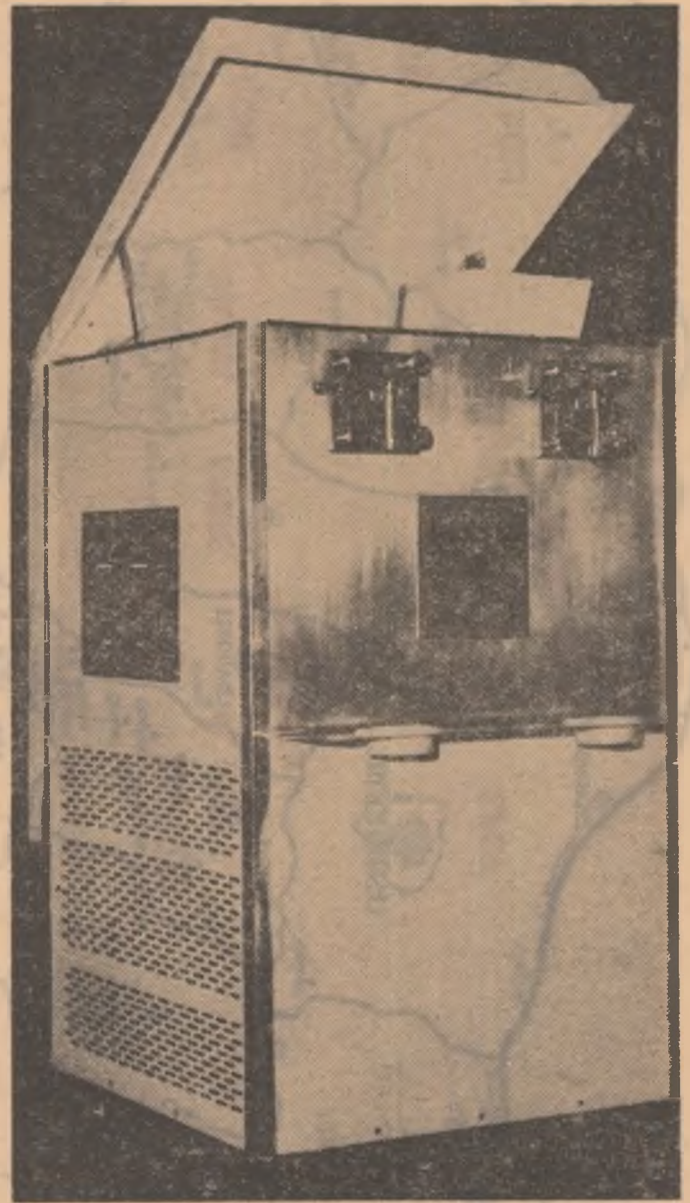
- mobilier metalic
- construcții metalice de gabarit mic
- lămpi tip triaj cu vapori de mercur
- frapiere salon pentru restaurante
- hrănitoare și adăpători manuale pentru păsări

I. I. S.

„Frigocom”

BUCUREȘTI

Str. Sergent Nuțu Ion Nr. 2. raionul V. I. Lenin, telefon 31 60 00

produce:

- utilaje comerciale frigorifice
- vitrine, dulapuri și camere demontabile frigorifice
- utilaje de mecanizarea muncii a unităților comerciale
- mașini de rișnit cafea
- transpalete
- cărucioare
- baruri speciale, mașini de fabricat înghețată.

COMERȚUL PRIN COLETĂRIE

NOU-NOU-NOU

Economisiți timp și bani

O simplă carte poștală adresată secției „Comerțul prin coletărie” a cooperativei de consum, Str. Sergent Nuțu Ion 8—12, oficiul poștal 27 București și

..... PRIMIȚI LA DOMICILIU prin colet poștal mărfurile solicitate.

PLATA se face la primirea coletului.

La cerere vi se trimite GRATUIT lista mărfurilor care se pot expedia la domiciliu.

